

שתי הגירסות על מה שהתרחש

האבלור והסמלית

לאות. במשך ימים תמימים ושבועות של מים לא היה האיש בהישג יד מפקדיו, ש לא יכלו להטיל עליו משימה כלשהי. כי אשר הגיע תורו לצאת לשמירה במחנה של יחידתו הוא פשוט סירב. טענתו היתה, כי חובת השמירה בלילות מוטלת רק על שכמם של חיילים רווקים, ואילו הוא, בעל-משפחה, פטור מכך.

בשנים 1969–1972, כאשר בגבולות השתוללה מלחמת ההתשה, כאשר מירד פים אחרי פידאיון היו דבר שבשיגרה, כאשר חיילי צה"ל נהרגו ונפצעו כימעט בכל החזיתות — סירב החייל הלומד אולמרט לצאת אפילו לשמירה על מחנה ב' תחום העיר תל-אביב.

יצחק ליבני, שהיה אז מפקד במחנה ו"גלי צה"ל, ניסה לטפל בחייל הסורר. אך עד מהרה קיבל שדר מאולמרט כי מוטב שיניח לו. גם פטרונו של אולמרט פנו לא פעם למפקדיו, בתביעה שלא להכביד עליו. וכך, הניחו לו לנפשו.

באפריל 1972 הסתיים סוף-סוף השירות הארוך והמפוקל של החייל האמין אולמרט, והוא הוצב לשירות מילואים. כיוון שחזר לכהן כמזכיר סיעת המרכז החופשי בכנסת, לא קראו לו לשירות מילואים אלא כשפרצה מלחמת יום-הכיפורים. הוא נשלח אז ככתב במחנה לחזית הדרום. במשך כמה ימים שהה אולמרט במפקדתו של האלוף אריאל שרון. אולם כאשר יצאה אוגדתו של אריק לחצות את התעלה, קרה משהו לאולמרט.

מספר על כך מי שהיה באותם ימים סגן-אלוף באוגדת שרון ואחד ממפקדי הגשר שהוקם על תעלת-סואץ, כדי לאפי שר לחיילי צה"ל לחצות את התעלה: "כאשר יצאנו להתקפת-הנגד הוצמד אלי אהוד אולמרט בתור כתב של המחנה וגלי צה"ל. במהלך, התנועה בליל התקפת-הנגד, יצא הזחל"ם שלי מכלל פעולה. אני עברתי לזולה, להמשך הלחימה, ועם חציית תעלת-סואץ נשארתי עשרה ימים על ראש-הגשר כמפקדו. אולמרט לא היה ולא נברא. הוא נעלם. לאן? אינני יודע. בכל אופן עימי, על זלדת הפיקוד ובראש-הגשר, הוא לא היה, למרות שהיתה לו פקודה להיצמד אלי. אחרי הפסקת-האש ראיתי אותו מתחבב במטה. כן שמעתי אותו כמה פעמים מדבר ברדיו. אבל ב' גיהנום, תחת האש, הטילים, הקאטיושות והתקפות-האוויר — בראש-הגשר הוא לא היה."

נגד ויתורים,

למען ג'וב

מן קצר אחרי מלחמת יום-הכיפורים נבחר אהוד אולמרט כחבר-כנסת מטעם המרכז החופשי, במיסגרת הליכוד. הוא הוצב ליחידת-מילואים שאליה משרתיים חברי-הכנסת ומאז ועד היום לא נקרא לשרת במילואים.

ייתכן שבהשוואה לחבריו בממשלת ה'ליכוד, שרבים מהם הצליחו להשתמש בדרך זו או אחרת משירות צה"ל, אין לאהוד אולמרט במה להתבייש. הוא הרי שירת כמה חודשים בגולני והשלים את חובתו הצבאית כעבור שש שנים, כאשר החזיר לצה"ל 30 חודשי שירות, תוך כדי לימודיו באוניברסיטה ופעילותו הפוליטית.

עבר צבאי מפואר זה מקנה לו את הביטחון העצמי הדרוש כדי להציג את עצמו כנץ שבנצים, כמי שמתנגד לכל הסדר וויתור. לא איכפת לו שתפרוץ עוד מלחמה. הוא לא יילחם בה, אבל הוא, כמו חבריו במשתמשים בממשלת הליכוד, יהיה שותף להכרעה על מלחמות וגבולות. הם יחליטו מתי אחרים יחרפו את נפשם למען המדינה.

אהוד אולמרט, שלא הצליח להישאר ב'גולני' משום שהיה זקוק ל'ניתוח פרטי', שהצליח להוציא מצה"ל דחיות שירות מ'מאי 1964 ועד נובמבר 1969 ובינתיים למד באוניברסיטה ועסק בפוליטיקה; החייל שהיה לג'ובניק בקרייה בשנות הסער של מלחמת ההתשה; החייל שסירב לצאת לשמירה כאשר חיילים אחרים רוצו ב'לארבים חודשים ושנים, תובע עכשיו את הפרס: תפקיד סגן-שר בממשלת-ישראל.

ב בוקר היום הראשון השבוע נקרא רהב ברקאי אל מפקדו. רהב משרת חיילים

וידוע כאחד החיילים המצטיינים "אתה נוסע מכאן ישר הי" הודיע לו המפקד. רהב נדהם. אביו, מפקד חיילים האלוף מיכאל ("יומי") ברקאי, מעולם לא ניצל את היעוּבדה שהוא מפקד החיל כדי להסדיר לבנו חופשות מיוחדות. רהב, שחשש שמא זוהי "יוזמה" אישית של המפקד שלו, ניסה לסרב אולם התגובה היתה: "זאת פקודה". אותה הצגה חזרה על עצמה באותו יום, ובאותה השעה, בבסיס של חיילים, שבו

רחל, אשה צנומה בעלת שיער שחור קצוץ, הגבוהה מבעלה בכמה סנטימטרים, אישרו את אשר חשו הכן והבת במשך כל הישיבה: גם אביהם וגם אמם סבורים כי זו עלייה, וכי אמא תומכת באבא בכל ליבה. יומי עוד ניסה להתחכם ולהתבדח, אך למ את ילדיו קשה היה לו לרמות. הם חשו במתח העצום שבו היה שרוי, כשר אמר להם "נו, ועכשיו לחזור לבסיס". הם חשו הקלת-מה, ואחרי נשיקות וחיבוקים נפרדו מהוריהם. אבל מיכאל ("יומי") ברקאי ואשתו רחל לא נשארו לבדם זמן רב. עוד לפני ש'פורסמה הודעת דובר צה"ל, כבר החלו

יומי ורחל ברקאי

האם אמרה: "אין לי עוד בשביל מה לחיות!"

השמועות מרחפות. תחילה דובר רק על התעסקות במכונות אחרי-כך על ניסיון-לאונס. אחרי-כך על אור נס של ממש. השמועה האחרונה סיפרה שיומי הכניס להריון, וכשילדה לו בן, החליטה להיפרע ממנו. בעיקבות השמועות, באו הטלפונים. עזר וייצמן אומנם כינס את עורכי העיתונים וביקש מהם להצניע את היריעה ו"לא לשר חוט את יומי", אבל דובר צה"ל נהג באופן שפגע דווקא ביומי, שעליו התכוון להגן. ההודעה הקצרה גררה מייד גל של שמועות וניחושים. שכל הודעה אמיתית ומפורטת לא היתה יכולה להיות גרועה מהם. הכל טילפנו לביתו של יומי, ביקשו לדעת אם זה נכון, ביקשו לעודד ולהגיד: "המפקד, אני אתך".

אחרי הטלפונים התחילו לבוא האנשים. בבית ברקאי התאספו בשעות הערב כמה עשרות ידידים. קציני חיילים בכירים, בניהם מי שמונה כממלא-מקומו של יומי אחרי ההשעיה, באו להביע אהדה ואמון. פקידותיו של יומי, אלה שכל אחת מהן

משרתת החיילת נוגה ברקאי, בתו של מפקד החיל. נוגה, המשרתת בצה"ל רק מזה חודשים ספורים, נשלחה עליידי הי מפקדת שלה, על-פי פקודה, הביתה. בשעות הצהריים הגיעו רהב ונוגה * לי בית הוריהם שבכוכב המדינה בתל-אביב. בבית המתונו להם אבא ואמא. אחרי-כך סיפרו השניים: "זה היה רגע משונה. הבנו שקרה משהו. אבא היה באמצע היום בלי מדים, והפנים של אמא היו חמורים". יומי ורחל ברקאי עמדו בפני אחת המשימות הקשות של חייהם. על יומי ניטל לספר לילדיו, כי בעוד שעות אחדות יתפרסם ב'רבים כי הושעה מתפקידו. בשל התנהגות בלתי-הולמת כלפי חיילת.

כשם שהבין כל מי שקרא את הודעת דובר צה"ל, כך הבינו מייד גם ילדיו של יומי. אביהם נאשם בכך שניסה לאנוס חיילת. מבטי ונאלה שהיפנו אל אמם,

* הוא כבן 20 ונקרא על שם הצוללת "רהב", והיא בת 18 ונקראה על שם אחת הספינות הראשונות של חיילים.

ברקאי כספורטיב — המכה השלישית

נחשדה כמתלוננת האפשרית — שוב, בגלל ההודעה המעורפלת — אמרו: "אנחנו אתך". רחל התרוצצה בין חדר-האורחים למיטבת כשהיא נושאת עימה מגשים עמוסי סטייקים, דגים, ויסקי ועוגות.

על המיקרה עצמו, כמעט שלא דיברו. יומי ביקש: "אסור לי". אבל חוץ ממה שהסעיר בדיוק באותה השעה את הארץ כולה, דיברו בביתו של יומי על הכל. סיפרו בדיחות, העלו זכרונות והחליפו חוויות. יומי לקח גיטרה וניסה לנגן עליה, כפי שעשה בעשרות או מאות מסיבות קודמות שנערכו בביתו, או שבהן היה אורח. אבל התברר שהגיטרה שבורה, ואי אפשר לנגן בה.

ושעות אחדות קודם-לכן ביקר יומי אצל אמו, שגם שמה רחל. הוא לא רצה שהיא אשה למודת-הסבל תשמע לראשונה ב'רדיו או בטלוויזיה כי בנה הודח מתפקידו. רחל שמעה בשקט מה שהיה ליומי לספר לה, ואחר כך ניסתה לעודד את רוחו. רק אחרי שהלך, נשברה. לקרובת-מישפחה ש'ביקרה אצלה, אמרה: "אני לא יודעת בשביל מה יש לי לחיות עכשיו".

המגע —

"רק כמעט"

גבי מה שאירע באמת קיימות כמה גרסאות, שלפחות שניים מהן מיוחסות לשתי הדמויות הראשיות בדרא-מה, אשר מעטות כמוה הסעירו אי-פעם את צה"ל. בחודש יוני לפני שנה, נפי גשו מפקד חיל הים, האלוף ברקאי, וסמלת בשירות-קבע, שאינה עובדת עימו אלא עוסקת בנושאים הקרובים יותר לחינוך בצה"ל.

לפי דיברי הסמלת, כפי שנאמרו ב' (המשך בעמוד 36)